

Róna Lajos halála

Az 1934-es esztendő, amely kulturális és közéleti értékekben annyit zsákmányolt, hogy hosszú évek nem érhetik utól, — képtelen volt elmulni anélkül, hogy meg ne tépázza az ujságírás fáját. Szomorúan jelentjük, hogy Róna Lajos, »A Mai Nap« és a »Pénzvilág« főszerkesztője 53 éves korában szerdán meghalt s érzékenyen megriktult halálával az a gárda, amely a háborúelőtti, arra alkalmas, esztendőben a legnemesebb versenyre kelve adott szárnyakat

a szegedi ujságírásnak.

Róna Lajos volt az élesztő kovása annak a kornak, vibráló idegéletet jelentett minden mozgulata, pihenni szinte senki sem látta őt, aki az eseményeket nemesak meglátta, hanem meg is érezte s próféciáival, — amik azonban belülről jövő finom ösztönök voltak — valósággal ott állt a forrásnál, várva az elkövetkezőket. A legkisebb momentumokban is tudta a naggyá fejlődhető dolgok csiráját, mintha varázsvesszővel járt volna, hogy miből lesz az esemény, a riport.

Volt benne egy kis idegesség, végtére a pálya magával huzza még a bronzidegeket is, — minden idege azonban mindig az ügyet szolgálta, az emésztően gyors munkának volt a kifejezője, amely nem tűr haladékat, hiszen a közönséget villámgyorsan kell kiszolgálni. Az ujszerű ujságírás pedig kinőtt már azokból a formákból, amelyek valamikor kedélyes söröző asztalok mellett kényelmes hivatalnoki tempóval intézték a megbeszélést.

Abban a korban került jelentős makói és aradi zszurnalisztikai tevékenység után

Szegedre

Róna Lajos, amikor látszólag meg gondtalan jótét vett körül bennünket, de lappangva nyújtogatta már csápjait valami ideges feszültség, amely hol itt nehezedett pillanatokig egész életünk, közszervezetünk egy-egy részére, hol más téren jelentkezett figyelmeztető szívbillentyűkihagyással jelezve, hogy megérjük még a nagy idők tanui kétes dicsőségét. Szinte azt lehetne mondani, hogy Róna Lajos ezeknek a megérzésében is eluljárt s reprezentálója volt az időknek, amelyek emberei azonban nem voltak olyan fluidumokkal telítettek, mint ő.

Szerelme, álma, mindene volt az ujságírás, semmiféle más pálya nem tudta ettől elcsábítani, egészségét ezért áldozta fel szinte tulzotlan pazarlóan. Örökös láng égett benne, tiz keze ha van, az is kevés, hogy mindent megirjon, amit látott, ami impressziót adott neki, ami felháborította és az érdekeltéknél jobban zaklatta. Kevés emberben fejlődött ki akkora mértékben a szociális érzék, mint Róna Lajosban, aki az apostolok elszántságával s a gyermekek vakmerő merszével szállott sükra szegények, gyámoltalannak, megbántottak, kiszákmányoltak érdekében, azt sem bánta, hogy a világon minden kiegyenlítődik, harcos felek megbékélnek, aztán közös erővel verik be — az ujságíró fejét, aki magát exponálta értük...

Ő még ezt sem vette észre, meglátta azt a pontot, ahol az ujságíró — önkéntelenül tett fogadalmához híven — közbe kell lépnie s ment tovább az útján. Mert az emberek megalkudhatnak, de az eset megállapításai maradandókká válnak, azokban irányzatok, elvek, közsérelmek magvai rejtőznek.

Ragyogóan tudta magát azonosítani

a jó ügygel.

aminek fanatikus szolgájává szegődött, — namarább is elégett, mint bárki más, kényelmesen élő, az eseményeket páholyból szemlélő, hősiesen soha nem verekedő, hanem a mindig jelenlétének igazat adó kortipus. Nincs még egy pálya, amelyik ilyen rohamosan fogyassza az életenergiát s majdnem teljes bizonyossággal el lehet azt is mondani, hogy amelyik ujságíró öregkorában, végelgyengülésben hal meg, az vagy amatőrje, vagy csak hasznélvezője volt a pályának.

Síratjuk Róna Lajosban az őszinte, becsületes jóbarátot, a páratlan kollégát, aki nehéz munkájánál, vagy időt szakítva belőle a fehér asztalnál

tökéletes kozór, mulató kedvű cimborá tudott tenni s épp úgy kitárta a szívét, mint ahogy hiába takargatta a magát akárki, mégis csak belelátott egyaránt a gondolataiba.

Nem született Szegeden, átmeneti esztendőket töltött csak a városban, de bennszülöttebbé lett sok helybelinél azután is, mikor széleskörű fővárosi működésében alkalma nyílt rá, hogy a város érdekeit védje s megmagyarázza a konjunktúráknak, hogy Szeged minden érdeke nemzeti ügy és általános magyar érdek.

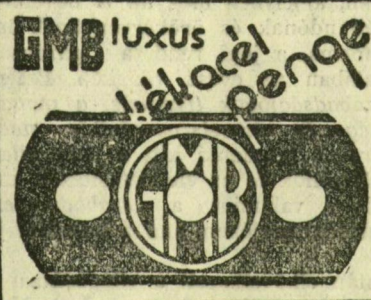
Örök kár, hogy a nagystilű ujságírás s a közgazdasági kérdések elvonták a szépirodalomtól, amelynek elsőrendű reprezentánsává tette volna ragyogó írástudása, annak árnyalati gazdagsága, aminek főleg háromkötetes emlékirataiban adta

— szinte kóstolóban — tanujelét.

A soha nem lankadó munka izgalmas lázában mintegy esztendő előtt kezdett betegeskedni. Betegségében sem tudta kiszakítani magát a munkából, nyugalom helyett továbbra is részt vett lapjának irányításában. Állapota egyre nehezebb lett, míg szíve nem bírta tovább a küzdelmet és szerda hajnalra a mélyen érző, örökké nyugtalan szív megállott.

Róna Lajost családi kötelékek is Szegedhez fűzik; itt vette feleségül Rosenfeld Nándor vilamosvasuti igazgató Olga leányát. Feleségén kívül két gyermeke gyászolja.

Róna Lajos az egész magyar ujságírás halottja, csütörtökön délután fél 2 órakor kísérik el utolsó útjára a rákoskeresztúri temetőben.

GMB kék acél

a magyar pengegyártás diadala.

Kapható az összes szaküzletekben.

GMB luxus . . . 30 fillér.

GMB superluxus . 40 fillér.

Hirek

Az idő

A Szegedi Meteorológiai Obszervatórium jelenti: Szegeden a hőmérő legmagasabb állása 10,0, a legalacsonyabb 4,4 C. A barometer adata nullfokra és tengerszintre redukálva reggel 761,8, este 761,0 mm. A levegő páratartalma reggel 95, délnél 95 százalék. A szél irányára délnyugati, délkeleti, erőssége 1—2. A lehullott csapadék mennyisége 0,7 mm.

A Meteorológiai Intézet jelenti este 10 órakor. Időjárás: Ködös idő, sok helyen további eső, északkeleten esetleg havazás. A hőmérséklet keletről fokozatosan süllyed.

— Sok az influenzamegbetegedés. Az utóbbi napokban a meghűléses megbetegedések száma nagymértékben emelkedett Szegeden. Egyelőre járványról nem lehet beszélni, de a multévi influenzajárványra emlékeztető módon nagyon sűrűn fordulnak elő hurutos, lázas, náthás megbetegedések, melyek szerencsére rövid, pár napos lefolyásúak és komplikációk nélkül mulnak el. Tavaly az influenzából kifolyólag több súlyos szövődmenyes megbetegedés történt, az idén szövődmenyes influenzát nem jelentettek be a tisztii főorvosi hivatalban. Ajánlatos már a legcsekélyebb hőmérsékletemelkedésnél is azonnal ágyba feküdni, mert könnyen komplikációk léphetnek fel.

— Új egyetemi magántanár. Budapestről jelentik A vallás- és közoktatásügyi miniszter Anna Ernő egyetemi tanársegédnek a „Fehérjék kémiaja” című tárgykörben a szegedi egyetem orvostudományi karán egyetemi magántanárrá történő képesítését jóváhagyólag tudomásul vette és őt e minőségében megerősítette.

— Előadás a plakátművészetről. Dr. Szalay József, a Dugonics-Társaság elnöke, szombaton, december 8-án, déli 12 órai kezdettel a plakátkiállításán a kulturpalota dísztermében előadást tart a plakátművészetről. Az előadásra vendégeket szívesen lát a kiállítás elnöksége.

— Halálozás. Sulyos csapás érte László Henrik ny. vasuti tisztviselőt és családját; Jenő fiuk 33. éves korában, többnapos betegeskedés után tegnap délnél meghalt. Az elhunyt fiatalember tisztviselői pályán működött és szorgalmával, egyéniségével tisztviselőtársai megbecsülését vívta ki. László Jenő csütörtökön délután 3 órakor temetik a zsidó temető cinterméből.

— A hadirokkantak csütörtökre kitűzött hangversenye elmarad, azt december 15-én az ipartestület márványtermében rendezik meg.

— Az izraelita hitközség 1935. évi kultuszadójavaslatát december 13-án, délután 5 óráig közszemlére vannak kitéve a jegyzői irodában (Margit-ucca 20., I.). Minden adózónak igaz van minden adótételre észrevételét a fenti idő alatt ugyanott írásban beadni.

— Finnország függetlenségének emlékünnepe.

December hatodika a finn történelem legnagyobb napja. 1917-ben ezen a napon mondotta ki Finnország akkori miniszterelnöke és mostani köztársasági elnöke az ország függetlenségét és ezáltal összezsuzta a bilincseket, melyek Finnországot egy más nép fennhatósága alatt tartották. A mult század utolsó éveitől fogva kemény harcot kellett vívnia Finnországnak nemzetisége védelmében Oroszország elnyomó hatalma ellen. Csodálatos szívósságot tanúsított a küzdelemben Finnország. E harcok során érlelődött meg az a meggyőződés a finnekben, hogy csak a teljes állami függetlenség tudja biztosítani a finn nemzetisége megmaradását. Ilyen módon az orosz elnyomás korszakában alkalma volt a finn nemzetnek az önállóság értékének megismerésére. A világháború fellángolásakor megértették a finnek, hogy végre is megadatott a lehetőség, hogy a finn nemzet kivívja önállóságát. De Finnországnak nem volt hadserege. Az oroszok ugyanis már 1901-ben feloszlatták a finn csapatokat. Ezért volt többek között az is, hogy a finnek egyáltalában nem vettek részt a világháborúban. Nem törődve a veszélyekkel és nehézségekkel, kétezer fiatal finn szökött át német földre, hogy ott katonai kiképzésben részesülhessenek és a német hadsereg soraiban az oroszok ellen harcolhassanak. Mikor azután 1918-ban Finnországnak elkeseredett küzdelmet kellett vívnia Oroszország ellen a nemrég elnyert szabadság védelmében, ezeknek a finn ifjaknak minden más segítségnél nagyobb érdemük volt a győzelem kiharcolásában. Finnország népe is vérről volt kénytelen megfizetni szabadságáért. Ebben a szabadságharcban az erélyes Mannerheim tábornok vezette a finn hadsereget. Az oroszok elleni harc az 1919-i tartui békével fejeződött be és ezután megindulhatott a finn nemzet fejlődése. Ez év tavaszán a finn állam önálló követséget állított fel Magyarországra részére és követte Onni Tólas egyetemi tanárt, azelőtti dániai finn követet nevezte ki.

la száraz, kemény

tűzifa

stefániai rakpartról

hazaszállítva

olcsón beszerezhető

Lippay Gőzfűrésznél

Telefon: 17-41.